

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за даване на научно звание “Доцент” в област на висшето образование
3 „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8
„Икономика” (Стопанска история и икономически теории)

на **Петър Людмилов Първанов**

от

Доц.д-р Теменужка Каролова Хроми-Жигалова

1. Информация за конкурса.

От предоставените ми за рецензия материали по конкурса се вижда, че процедурата по обявяването на конкурса за „Доцент” е законна (ДВ бр. 57/09.07.2021 г.) и е за нуждите на Стопански факултет на ЮЗУ ”Неофит Рилски”.

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 1640 от 22.07. 2021 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски” и съм определена като член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ във ЮЗУ по област на висше образование 3. „Социални стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. „Икономика” (Стопанска история и икономически теории).

За конкурса гл. ас.д-р Петър Първанов е предоставил справка за професионалното си развитие, научни трудове (статии, раздели от ръководства, монографии, доклади от научни прояви, отпечатани в сборници и резюмета на доклади, изнесени на научни форуми у нас и в чужбина. Индивидуалните наукометрични показатели са в съответствие с минималните национални изисквания .От Минимален брой точки съгласно Таблица 1 от Правилника за приложение на закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ)- 400 точки,изпълнението на минималните национални изисквания от заявителя Петър Първанов са1030,5 точки, които напълно приемам.830,5 точки са по закон, 1030, 5 са по вътрешните правила на ЮЗУ, със включените проекти, които не се изискват по закон.

2.Кратки данни за професионалното развитие на кандидата.

Гл. асистент д-р Петър Първанов е роден през 1979 г. През 2004 год. завършва в ЮЗУ специалност „История”. През 2007 г. завършва ЮЗУ „Н.Рилски”, специалност „Право”. От 2006 до 2009 г. работи като хоноруван асистент, от 2009 до 2013 г. като асистент, а от 2013 г. до сега работи в ЮЗУ, Стопански факултет като главен асистент.През периода 2015 г. до 2019 г. е Научен секретар на факултета.През 2012 г. защитава дисертация на тема „Стефан Савов Бобчев - жизнен и творчески път“и получава образователната и научна степен „Доктор”.

С научна цел през 2018 г. прекарва специализация в „Институт за древни ръкописи МесропМаштоц (Матенадаран), Ереван, Армения по проект (734645) Knowledge Exchange andAcademicCulturesintheHumanities: Europeandthe Black SeaRegion, late 18th – 21st Centuries, финансиран от Европейския съюз по програма „Н2020-EU.1.3.3. – Stimulating innovation bymeansofcross-fertilisation of knowledge“, където повишава своята професионална квалификация в различни тематични курсове по следдипломно обучение, организирани от института и изследва трансфера на научни знания в района на Черно море. Израстването му от специалист до гл. асистент, защитата на дисертация и придобиването на званието „Доктор” е показател за възходящо професионално

развитие и амбиция за разширяване знанията си в социалната, историческата, икономическа и правна наука и практика, използвайки интердисциплинарни методи на изследване.

3. Научноизследователска дейност

Предоставените ми за рецензия научни трудове са включени в коректно изготвен списък от общо 27 заглавия, изразяващи се в публикувани научни статии, раздели от статии, студии и книги, самостоятелни монографии, доклади в научни сборници и резюмета от научни съобщения в научни форуми у нас и в чужбина.

Държа да посоча, че монографията „Развитие на световното и националното стопанство”, в която гл. асистент д-р П.Първанов, е автор на частта, засягаща българското стопанство е научен труд, издаден за първи път в България с такъв иновативен подход, към изследваната тематика. Това е едно ценно практическо ръководство, отразяващо съвременните достижения на стопанско-историческата наука, като в същото време е подходено иновативно и нетрадиционно към стопанското развитие на българите от древността до наши дни. За написването на труда си д-р Първанов, освен традиционните методи на изследване, използва и теоретични методи на изследване, характерни за правната наука, което му позволява в по-голяма цялост да разкрие стопанското развитие на българите през вековете. По този начин кандидатът недвусмислено показва на теоретично ниво взаимобвързаността между икономическата и правната наука.

Значително е участието на гл. ас.д-р П.Първанов в написването на отделни глави и раздели в 10 научни статии, студии и монографии в области от стопанско-икономическото развитие и икономическите теории.

Предоставените 27 резюмета, представят освен основните трудове на д-р Първанов в областта на стопанската история и икономическите теории и солидното му участие в научни форуми и публикационна дейност у нас и в чужбина (Словакия, Чехия, Португалия, Чили, Северна Македония, Гърция, Сърбия, Черна гора, Русия и Украйна) са в различни научни области на историята и икономиката и икономическите теории.

Оценката ми за научната продукция на гл. ас.д-р Първанов като вид и обем е висока и е доказателство за значителна научна активност и показател за успешно научно развитие. С изявите на научни форуми той има възможност за научни контакти и успешно представяне на икономиката като наука и практика.

Научната му продукция е равномерно публикувана през годините, което е показател за системност и постоянство в проучвателната дейност с много добра методична и професионална подготовка.

4. Оценка на приносите от научната дейност

Като цяло основните направления в научната област са свързани с дейности и задачите на Стопански факултут, което е определящо в работата на П.Първанов. Изхождайки от предоставената ми за рецензия научна продукция, научните приноси могат да се резюмират в няколко направления, които напълно потвърждавам:

Принос 1.

В изследванията си кандидатът доказва, че се съгласява със съществуващите постановки и добавя нови доказателства, че древните траки, са икономически обвързани с древните гърци и това благоприятства стопанското положение на древните жители на днешните български земи. Според кандидата те имат усилен търговски взаимоотношения. Доказателствата, които прилага са от две публикации .

Принос 2

С научните си изследвания, кандидатът споделя тезата, че по време на Първата българска държава търговските отношения – вътрешни и външни, са силно развити и контролирани от държавата, а парите не са само съкровища, а имат и разменна функция, което, с особена сила важи за външната търговия, контролирана от държавата. Според кандидата има силно развити търговски пътища, пресичащи земите на Първата българска държава, които са усвоени и контролирани от българите, а български пари липсват в Първата българска държава, защото не са били необходими за размяна, като за тези цели са се използвали чуждестранни такива. Доказателства: 2 бр. публикации.

Принос 3

В научната литература и в обществото, в последните три десетилетия, има дебат как българите са живели в Османската империя. Според П.Първанов българите са живеели на общини, които са имали правото да се самоуправляват и причините за това са икономически, поради солидарната данъчна отговорност. Доказателства: 4 бр. публикации.

Принос 4

В науката и в икономическите среди има спор кога е поставено началото на висшето икономическо образование в България. С изследванията си кандидатът недвусмислено доказва, че това се случва по инициатива на С. С. Бобчев със създадения от него Балакански близоизточен институт за политически и социални науки (Свобиден университет) през 1921 г. като целта му е да преодолее икономическата изолация на страната, като подготви кадри, които да оглавят българската дипломация и икономика и да я свържат със съседните страни и тези от близкия изток. Доказателства: 4 бр. публикации.

Принос 5

Българският туризъм е сред основните отрасли на съвременната българска икономика. Но в исторически план той е слабо изследван. Според автора още в края на XIX в. започва неговото развитие, но едва през междувоенния период се осъзнава икономическата му същност и започва да се води целенасочена политика на държавно и местно ниво, която да доведе до масовото му развитие с цел икономическа изгода, теза установена от автора. Доказателства : 5 бр. публикации.

Принос 6

С оглед на настоящата политическа ситуация и бежанската вълна е много важно как страната се отнася към бежанския проблем и неговите икономически измерения. Със серия от текстове, кандидатът недвусмислено доказва, че в близкото минало Народна република България е извличала икономически ползи от привличането и интегрирането на работа на чужденци (между 60-те и 80-те години на XX в.). Когато страната се възползва от размириците във Виетнам и привлича работници от там, които, освен че носят икономически ползи, оставят и дълготраен икономически ефект, дори и към настоящия момент. Доказателства : 3 бр. публикации

Принос 7

Неизследвана страна на дарителството (и дарителските практики) е икономическата. Според кандидата, освен алтруистична страна, дарителството има и икономическа същност. То носи икономически изгоди, както на даряващия, така и на надарявания и на цялото общество, в което се случва актът на дарение. Това е недвусмислено доказано от кандидата в негови научни текстове разкриващи икономическата страна на дарителския акт. Доказателства: 3 бр. публикации..

Принос 8

В икономическата наука, основно се изследва икономическият капитал, а много малко се обръща внимание на другите видове капитал, като човешки, социален и

т. н., макар и в последните няколко десетилетия да се появяват и такива изследвания. Според автора всяка човешка дейност е икономическа и в този смисъл тя носи и икономически блага, независимо от основната и цел, икономическите блага може да са вторичен продукт. В този смисъл, според кандидата всяка човешка дейност следва да се приема като капитал, който има способността да се трансформира и да преминава от един вид в друг. Тази теза на кандидата е недвусмислено доказана в поредица от негови научни текстове. Доказателства: 5 бр. публикации.

Принос 9

В Българската наука е прието икономиката и правото да се разглеждат като две отделни и независими научни области, които нямат нищо общо помежду си и не си влияят. Кандидатът оспорва това твърдение и в няколко свои текста, недвусмислено доказва, че икономиката и правото са взаимно обвързани и си влияят. Това влияние е забележимо както на практическо, така и на институционално ниво. Тези свои научни твърдения кандидатът прави на база на институционалната икономическа теория.

Доказателства : 4 бр.

5. Лично участие на кандидата в научните разработки и обективна оценка на научните резултати

В предоставените по конкурса научни разработки П.Първанов е първи (4 собствени монографии, 3 глави от монографии, 1 глава от ръководство, 20 статии) или втори (2 статии) автор, което е показател, че той е основен автор по най-съществените публикации, особено в теоретичните методи на изследване, историческият анализ и библиографските справки.. В колективните статии са използвани изследователски методи, провеждани с негово лично участие. От предоставената справка се вижда, че той има 17 цитирания в български и чужди списания. 3 от статиите са в списания с Импакт фактор и 14 цитирания в други статии, студии, монографии в страната и чужбина, с общ Импакт фактор 5.03. Изведени са качествени характеристики, идентифицирани са проблеми и са направени аргументирани предложения за развитие на икономическата политика на страната.

6. Участие в научни проекти и внедрявания на научни постижения.

П.Първанов участва в 6 научни проекта, финансирани от различни научни организации у нас и чужбина. У нас участва в 1 проекта на МОН към Националния фонд за научни изследвания.

Оценявам като значителна и с висока научна стойност разработваните от него проблеми в качеството му на експерт и изследовател.

7. Участие в учебно преподавателска дейност

Тя може да бъде систематизирана в няколко аспекта:

1. Участие с лекции и практически занятия в тематични курсове – ежегодно.
2. Практически занятия със специализиращи студенти в качеството си на академичен наставник.
3. Организиране на Студентски научни форуми.
4. Ръководство на дипломанти
5. Изготвяне на учебни помагала.

Общата и средна годишна учебна дейност е около 525 часа.

8. Лични впечатления за кандидата

Познавам гл. Асистент д-р П.Първанов от неговото постъпване на работа в ЮЗУ, Стопански факултут (2006 г.) и накратко те са следните:

1. Упоритост, постоянство и прецизност в научноизследователската му дейност;
2. Особено ценя интелектуалните му възможности, начина на събиране, систематизиране и анализиране на получените научни резултати; 3. Той е в категорията на научните специалисти, които умеят да работят в екип и с желание споделя знанията с колегите си;
4. Старателно и отговорно прави предварителната си подготовка за практическите и теоретични занятия в курсовете по различните дисциплини и семинари. Това го прави авторитетен и желан преподавател – добър атестат за успешна реализация като бъдещ хабилитиран преподавател.

9. Заключение

Значителният професионален стаж и опит като продуктивен изследовател в различни аспекти на икономическата наука определят гл. асистент д-р П.Първанов. като професионално компетентен научен специалист и изграден преподавател. Това е основание да считам, че бъдещата му реализация като „Доцент” ще бъде безусловно успешна, за което нямам никакви съмнения.

Преценявам, че гл.ас.д-р Петър Първанов, напълно покрива изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, както и на специфичните критерии за академичната длъжност „Доцент”. Това ми дава основание да дам положителна оценка за неговия избор за „Доцент” като член на състава на Научното жури.

Автор: /п./

27.09.2021 г

./Доц. д-р Теменужка Каролова Хроми-Жигалова/

S T A T E M E N T

Regarding a competition for the scientific title "Associate Professor" in the field of higher education

3 "Social, Economic and Legal sciences", professional field 3.8 "Economics" (Economic History and Economic Theories)
of **Peter Liudmilov Parvanov**
by

Assoc. Prof. Dr. Temenuzhka Karolova Chromi-Zhigalova

1. Information about the competition.

From the materials submitted to me for review can be seen that the procedure for announcing the competition for "Associate Professor" is legal (SG No.57/09.07.2021), announced according to the needs of the Faculty of Economics of SWU "Neofit Rilski" .

I am assigned in the scientific jury of the competition with Order No.1640 from 22.07.2021 issued by the Rector of SWU "Neofit Rilski" as a member of the scientific jury of " Associate Professor " at SWU in the field of higher education 3. "Social and Legal sciences", professional field 3.8 . "Economics " (With economic history and economic theories) .

For this competition, Chief Assistant Dr. Peter Parvanov has provided information about his professional development, research papers (articles, sections of manuals, monographs, reports from scientific events, printed in collections and abstracts of papers presented at scientific conferences at home and abroad . And the individual scientometric indicators in accordance with the minimum national requirements according to the minimum number of points of Table 1 of the Regulations under the law of development of academic staff in the Republic of Bulgaria - 400 points , according to the minimum national requirements, the applicant Peter Parvanov is scored by 1030.5 points, which I fully accept, 830.5 points are according to the Act, 1030, 5 are by the internal rules of SWU, covering the projects which are not required by the Act.

2. Brief data on the professional development of the candidate.

Ch. Assistant Professor Dr. Peter Parvanov was born in 1979. In 2004 he graduated SWU in the specialty "History". In 2007 he graduated the SWU "N. Rilski", majoring in Law . From 2006 to 2009 he worked as a part-time assistant, from 2009 to 2013 as an assistant, and from 2013 until now he works at SWU , Faculty of Economics as a chief assistant . Within the period 2015 to 2019 he was Scientific Secretary of the Department. In 2012 he defended a dissertation on " Stefan Savov Bobchev - Life and Career" and received the educational and scientific degree "Doctor".

For scientific purposes in 2018 he specialized in the " Institute of Ancient Manuscripts Mesrop Mashtots (Matenadaran), Yerevan, Armenia on project (734645) Knowledge Exchange and Academic Cultures in the Humanities: Europe and the Black Sea Region, late 18th - 21st Centuries, funded by the European Union under the program " H20 -EU.1.3.3. - Stimulating innovation by means of cross-fertilization of knowledge ”, where he raises his professional qualification in various thematic courses in postgraduate education organized by the institute and studies the transfer of scientific knowledge in the Black Sea Region . His growth from a specialist to Ch. assistant, defense of a dissertation and the acquisition of the title "Doctor" is an indicator of ascending professional development and ambition to expand his

knowledge in social, historical, economic and legal science and practice, using interdisciplinary research methods.

3. Research activity

The scientific papers submitted to me for review are included in a correctly prepared list of a total of 27 titles, presented in published scientific articles, sections of articles, studies and books, independent monographs, reports in scientific journals and abstracts of scientific communications in scientific forums carried out in both our country and abroad.

I must point out that monograph ' Development of World and National Economy ', in which Ch. Assistant Dr. P. Parvanov , is the author of the part concerning the Bulgarian Economy is a scientific work published for the first time in Bulgaria with such an innovative approach to the research topic . This is a valuable practical guide, reflecting the modern achievements of economic and historical science, while at the same time being approached innovatively and unconventionally to the economic development of the Bulgarians from antiquity to the present day. For writing his work, Dr. Parvanov, in addition to traditional research methods, uses theoretical research methods typical of the legal science, which allows him to more fully reveal the economic development of Bulgarians over the centuries. In this way, the candidate unequivocally shows on a theoretical level the interconnection between economics and law.

The participation of Ch. Assistant Dr. P.Parvanov wrote the chapters and sections in 10 scientific articles, studies and monographs in the areas of business and economic development and economic theories.

The submitted 27 abstracts present in addition to the main works of Dr. Parvanov in the field of economic history and economic theories and his solid participation in scientific forums and publishing activities at home and abroad (Slovakia, the Czech Republic, Portugal, Chile, Northern Macedonia, Greece, Serbia, Montenegro, Russia and Ukraine) are in different scientific fields of history and economics and economic theories .

My assessment of the scientific production of Ch. Assistant Dr. Parvanov as type and in volume is high and is evidence of significant scientific activity and an indicator of successful scientific development. With the appearances at scientific forums he has the opportunity for scientific contacts and successful presentation of economics as a science and practice.

His scientific production is evenly published over the years, which speaks of systematical and steady approach in his exploration activity with very good methodological and professional methods.

4. Evaluation of the contributions from the scientific activity

In general, the main directions in the scientific field are related to the activities and tasks of the Department of Economics , which is decisive in the work of P. Parvanov . Based on the scientific production submitted to me for review, the scientific contributions can be summarized in several areas , which I fully approve:

Contribution 1.

In his research, the candidate proves that he agrees with the existing statements and adds new evidence that the ancient Thracians were economically connected with the ancient Greeks and this favored the economic situation of the ancient inhabitants of today's Bulgarian lands. According to the candidate, they have strong trade relations. The evidence he applies is from two publications.

Contribution 2

With his research, the candidate shares the thesis that during the First Bulgarian state trade relations - internal and external, were highly developed and controlled by the state, and money is not only a treasure, but also has an exchange function, which is especially true for foreign trade controlled by the state. According to the candidate, there are highly developed trade routes crossing the lands of the First Bulgarian State, which are absorbed and controlled by the Bulgarians, and Bulgarian money is missing in the First Bulgarian State because they were not needed for exchange, and foreign ones were used for these purposes. Evidence: 2 publications.

Contribution 3

In the scientific literature and in society, in the last three decades, there has been a debate about how Bulgarians lived in the Ottoman Empire. According to P.Parvanov, the Bulgarians living in municipalities that had the right to govern themselves and the reasons are economic, because of the solidarity tax responsibilities. Proof: 4 pcs. n publications.

Contribution 4

In science and in the economic circles there is a dispute when the beginning of higher economic education in Bulgaria was set. With his research the candidate unequivocally established that this happens at the initiative of SS Bobchev of his creation B and lakanski Middle East Institute of Political and Social Sciences (Svobiden University) in 1921, its purpose is to overcome the economic isolation of the country, by preparing personnel to head the Bulgarian diplomacy and economy and to connect it with the neighboring countries and those from the Middle East. Evidence : 4 publications .

Contribution 5

Bulgarian tourism is among the main sectors of the modern Bulgarian economy. But historically it has been poorly studied . According to the author at the end of XIX century its development began, but only in the interwar period realizes its economic essence and begins to lead a purposeful policy of the state and at local level, leading to massive development for economic gain , as it was established by the author . Evidence : 5 pcs. n publications.

Contribution 6

In view of the current political situation and the wave of refugees, it is very important how the country treats the refugee problem and its economic dimensions. With a series of texts, the candidate unequivocally proves that in the recent past the People's Republic of Bulgaria has benefited economically from attracting and integrating the work of foreigners (between the 60s and 80s of the twentieth century) . When the country takes advantage of the unrest in Vietnam and attracts workers from there, who, in addition to bringing economic benefits, also leave a lasting economic effect, even at the present time. Evidence : 3 pcs. Of publications

Contribution 7

An unexplored side of philanthropy (and philanthropic practices) is economic. According to the candidate, in addition to being altruistic, donation also has an economic nature. It brings economic benefits to both the donor and the gifted and to the whole society in which the act of donation takes place. This is unequivocally proven by the candidate in his scientific texts revealing the economic side of the deed of donation. Evidence : 3 pcs. publications .

Contribution 8

In economics, economic capital is mainly studied, and very little attention is paid to other types of capital, such as human, social, etc., although in the last few decades such research has also appeared. According to the author, every human activity is economic and in this sense it brings economic goods, regardless of its main purpose, economic goods can be a by-product. In this sense, according to the applicant, every human activity should be considered as capital, which has the ability to transform and pass from one species to another. This thesis of the candidate is unequivocally proven in a series of his scientific texts. Evidence : 5 pcs. publications.

Contribution 9

Bulgarian science has accepted the economy and the right to be considered as two separate and independent scientific fields, which have nothing in common and do not influence each other. The candidate disputes this statement and in several of his texts, unequivocally proves that economics and law are interrelated and influential. This influence is noticeable both on a practical and institutional level. The candidate makes these scientific statements on the basis of institutional economic theory.

Evidence : 4 pcs.

5. Personal participation of candidate and scientific developments and objective evaluation of the scientific results

In the competition, the provided scientific developments, P.Parvanov is the first (4 own monographs , three chapters of monographs, one head and a guide, 20 articles) or second (2 articles) author, indicating that he is the main author on the most -substantial publications , especially in theoretical research methods, historical analysis and bibliographic references. . The collective articles used research methods conducted with his personal participation. From the provided reference it can be seen that he has 17 citations in Bulgarian and foreign magazines. 3 of the articles are in journals with Impact Factor and 14 citations in other articles, studies, monographs in the country and abroad , with a total Impact Factor 5.03 . Qualitative characteristics have been derived, problems have been identified and substantiated proposals for the development of the country's economic policy have been made.

6. Participation in scientific projects and implementations of scientific achievements.

P. Parvanov participates in 6 scientific projects, funded by various Bulgarian and foreign scientific organizations. In Bulgaria he participates in 1 project of the Ministry of Education and Science at the National Research Fund.

I evaluate as significant and with high scientific value the problems developed by him in his capacity as an expert and researcher.

7. Participation in teaching activities

It can be systematized in several aspects:

1. Participation with lectures and practical classes in thematic courses - annually.
2. Practical classes with specialized students in his capacity of academic mentor .
3. Organizing Student Scientific Forums.
4. Guides for graduates
5. Preparation of teaching aids.

The total and average annual study activity is about 525 hours.

8. Personal impressions of a candidate

I know Ch. Assistant Dr. P.Parvanov since he has joined the Southwestern Economics Department of Economics (2006) and my impressions are as follows:

1. Perseverance and precision in his research ; 2. I especially appreciate the intellectual skills, data collection, systematization and analysis of research results ; 3. He is in the category of scientific professionals who can work in a team and willingly share their knowledge with colleagues; 4. He is diligently and responsibly making his preliminary preparation for the practical and theoretical classes in the courses of the various disciplines and seminars. This makes him an authoritative and desirable teacher - a good certificate for successful realization as a future habilitated teacher.

9. Conclusion

Significant professional experience as a productive researcher in various aspects of economics determine Ch. Assistant Dr. P. Parvanov as a professionally competent researcher and established lecturer. This makes me undoubtedly believe that his future realization as "Professor" will be absolutely successful.

As a staff member of the scientific jury, I consider that Ch. Assistant Dr. Peter Parvanov fully meets the requirements as per the Act, as well as per the specific criteria for the academic position of an "Associate Professor." This allows me to give a positive assessment of its selection as a "Associate Professor".

Author: /p./

Assoc. Prof. Dr. Temenuzhka Karolova Chromi-
Zhigalova

27.09.2021